

Gáz van

2011.06.26. - 02:46 | [Nincs hozzászólás](#)

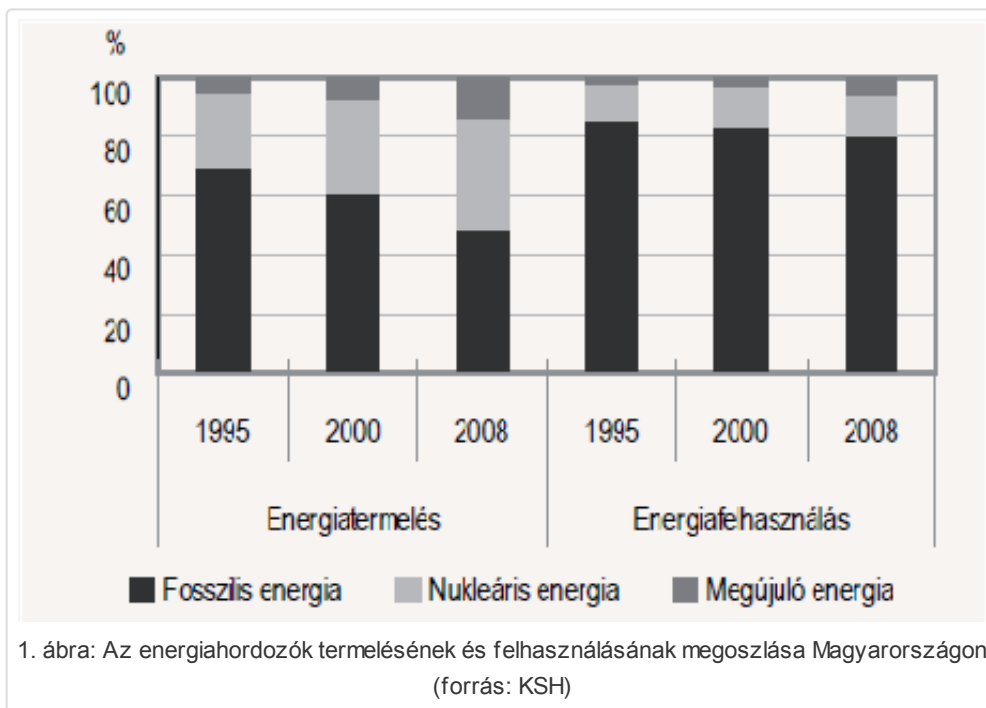
Vagy nincs? Sokszor ez utóbbi tűnik a problémának: „A csap elzárva, mi meg fagyoskodhatunk” – halljuk nem egyszer az efféle leegyszerűsített tényállás-elemzéseket, bele sem gondolva, hogy a helyzet közel sem ennyire egyszerű.

Először is: gáz, az mindig van. Legfeljebb nem nálunk.

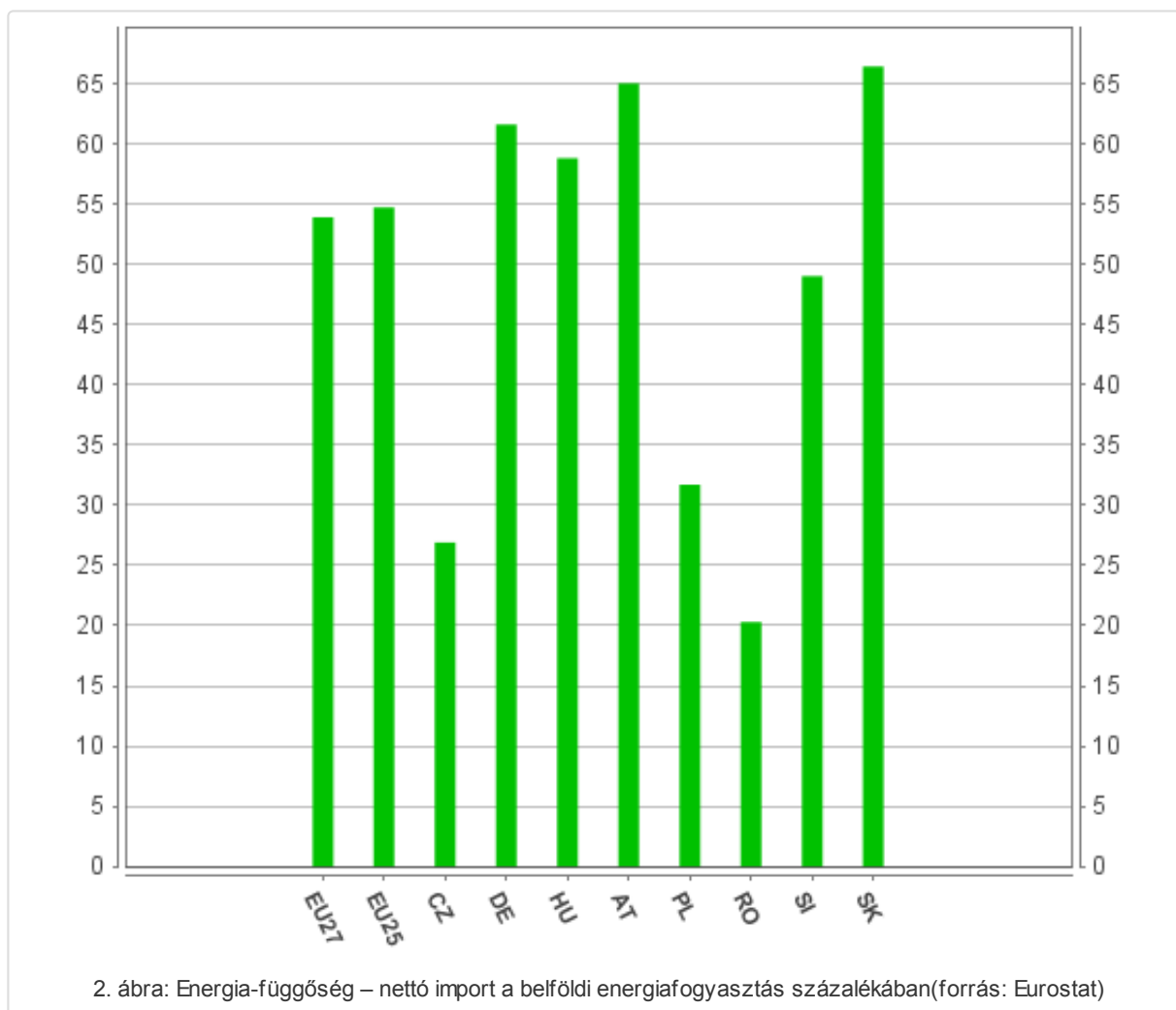
Persze most nem tűnik aktuálisnak a téma, hiszen nyáron a gázfelhasználásnak kevésbé van szezonja, mint a kőkemény téli fagyok idején. Ha viszont eszünkbe jut, hogy Magyarország energiastratégiáját éppen most dolgozzák ki, s hogy a – várhatóan nem túl távoli – jövőben elfogadott dokumentum a tervek szerint 2030-ig meghatározza majd energiafelhasználásunkat, akkor máris közelebbinek hat a kérdés.

Persze – ha már a címben a „gáz”-t emlegettem –, először is nem árt tisztázni, hogy mit tekintünk gáznak.

A földgázt? Általában igen. Magyarországon az energiafelhasználás mintegy négyötödét[i] a fosszilis energiahordozók teszik ki, ebből kb. 40%-ra tehető a földgáz aránya. Ha tehát baj van az ellátással, azt a saját bőrünkön érezzük – szó szerint.

Az energiaszükségletet valamivel fedezni kell. Például külföldről. Hogy mekkora részét képezi a teljes energiafelhasználásnak az import, azt az energia-függőséggel fejezhetjük ki.

Jól látható, hogy a helyzet meglehetősen eltér a különböző adottságú területeken. A régiós országok között is vannak olyanok, amelyek kevésbé szorulnak importra (Lengyelország, Csehország, Románia), és olyanok is, amelyek még nálunk is kedvezőtlenebb helyzetben vannak (Szlovákia, Ausztria). Még szerencse, hogy Norvégia nincsen benne az EU-27-re vonatkozó számban, ez esetben ugyanis erőteljesen korrigálni kellene ezt az átlagot. Norvégia energiafüggőség-mutatója jócskán a negatív tartományban van, tehát nem hogy importra nincsen szüksége, de óriási mértékben exportál.

Magyarország energetikai importfüggősége az európai átlag felett van. A 2009-es KSH adatok szerint az ország energiafelhasználásának 58,8%-át kell külföldi forrásból beszerezni. Az utóbbi időben erőteljes törekvések figyelhetők meg mind az uniós, mind a magyar politikában arra vonatkozólag, hogy csökkentsék a kiszolgáltatottságot. A kormány honlapján olvashatjuk a következőket: „A »Nemzeti Energiastratégia 2030-ig, kitekintéssel 2050-re« dokumentum (a továbbiakban Energiastratégia) fókuszában a hazai ellátásbiztonság szavatolása, a gazdaság versenyképességének fenntartható fokozása állnak. Ez a garanciája annak, hogy az energetikai szektor szolgáltatásai versenyképes áron elérhetőek maradnak a gazdasági szereplők, valamint a lakosság számára a szigorodó környezetvédelmi előírások és a hosszabb távon csökkenő szénhidrogén készletek mellett is”. A 2030-ig megfogalmazott energiastratégiáról várhatóan még ebben a hónapban dönt az Országgyűlés.

Maga a stratégia is kitér rá, de én is fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy nem szabad leragadni a tüneti kezelésnél. Sokszor hangzanak el a tényadatok, hogy mekkora mértékben vagyunk kiszolgáltatva más országoknak. Ha azonban mindössze ennek orvoslásához látunk hozzá, akkor nem nézünk szembe az igazi problémával: lehet, hogy csökkenek a szénhidrogén-készletek, hogy egyre drágább kitermelni a kőolajat és a földgázt, de nem a rendelkezésre álló mennyiséget kell növelni, hanem a felhasznált mennyiséget csökkenteni. Természetesen egyáltalán nem arról van szó, hogy ne fűtsünk, állítsuk le a termelést, és térjünk vissza a halászó-vadászó-gyűjtögető életmódra, hanem egyszerűen arról, hogy ne pazaroljunk. Ne használjunk földgázt olyan dolgokhoz, amikhez nincsen rá szükség. Próbáljunk megtalálni az alternatív erőforrásokat, gázpótlókat, és azokat alkalmazni.

Van megoldás, ez nem kérdés. Nem vagyok szakértő a témában, de fel tudnék sorolni jó néhány módszert, amivel ki lehetne vonni a földgázt a fűtésrendszerből. Ilyen például a földhő. „Itt van a geotermikus energia elásva” – a lábunk alatt. Mindössze élnünk kellene a lehetőséggel, és kiépíteni azokat a szivattyúrendszereket, amelyek segítségével megoldhatóvá válik e természeti kincs hasznosítása. Ma már ez közel sem számít elrugaszkodott ötletnek. Számos cég foglalkozik ennek a technológiának a kiépítésével, és nemcsak magánházak esetén, de ipari létesítményeknél és lakótelepeknél is egyre gyakrabban merül fel ez a lehetőség.

Szintén megoldásként szolgálhat a szennyvíztelepeken már alkalmazott biometán-előállítás. A szennyvíziszapból keletkező gázt összegyűjtve számos módon lehet hasznosítani: leginkább fűtésre és üzemanyagként. Gondoljunk csak a Zalavíz Zrt. biogáz-töltőállomására, melynek alapvető célja egyelőre a cég saját járműflottájának kiszolgálása, a hosszú távú tervek között viszont az is szerepel, hogy megnyitják a nyilvánosság előtt. Óriási lehetőségek vannak ebben a technológiában, hiszen szennyvíz mindenhol rendelkezésre áll, és viszonylag olcsón lehet belőle tiszta, jó minőségű gázt előállítani. Nyilvánvaló, hogy kezdetben jelentős beruházást igényel, de figyelembe véve, hogy a szennyvízhálózatot és az azt kiszolgáló rendszereket így is, úgy is folyamatosan modernizálni kell, még ez sem jelent akkora többletköltséget.

Amikor tehát az esélyeinket latolgatjuk, hogy vajon mi vár ránk a jövőben, van-e gáz, víz, áram, és ha igen, akkor honnan és milyen minőségben, akkor jusson eszünkben az is, hogy a kiszolgáltatottságunk jórészt abból fakad, hogy nem a betegség forrását akarjuk megszüntetni, csak a tüneteket kezeljük. Lehetünk energetikai nagyhatalom, csak éppen el kell felejtenünk a hagyományos energiahordozókat, és arra kell koncentrálnunk, amiben igazán jók vagyunk. Nincsen értelme görcsösen ragaszkodni a régi, „jól bevált” módszerekhez, inkább nyitni kell az új, alternatív lehetőségek felé, ha olcsón, környezetbarát módon, és a külföldtől való függésünket csökkentve szeretnénk fedezni energiaszükségletünket.

[1] <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/gyor/jel/jel309052.pdf>

[1] <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=0&language=en&pcode=tgigs360>

Földesi Orsolya

Portálunk hírei rendszeresen megjelennek az OzoneNetw ork Televízió hétköznapi este 11-kor kezdődő Egyenlítő című műsorában